

ההשגחה העליונה

שמעתי שיש בארץ כפייה דתית. פניתי לשלמה בוקאי, מהרבנות בתל-אביב, ושאלתי אותו אם זה נכון. הוא אמר שלא. הוא אמר שאמנם שמע שיש בארץ ליגה נגד כפייה דתית, ויש ליגה נגד הליגה המתנגדת לכפייה דתית. אבל על כפייה דתית לבד הוא לא שמע.

לרבנות אין עניין בכפייה דתית. היא רק מש- גיחה. היא משגיחה על החלב, על הבשר, על החזירים, על הנקניקים, על השבת. אין לה בכלל ראש לכפייה דתית. בכלל, היא דואגת רק למי שנמצא תחת השגחת הרבנות הראשית. אנשים פרטיים ה- גרים בבתי פרטים לא נמצאים תחת השגחת הרבנות. הם יכולים לעשות מה שהם רוצים. אפילו הפגנות, אבל לא בשבת ולא בפרהסי- ת. בראש מתחיל להיות תחת השגחת הרבנות רק כשהוא מתחתן. גם כשהוא מתגרש. כשהוא מת, וכשהוא נולד. הכהנים והגרורות, האוכלים במסעדות, הקונים באיטליות, בני-התערובת והנוסעים, גם הם נמצאים תחת ההשגחה. הנוצרים והמוסלמים לא נמצאים תחת הש- גחתה. אבל אם הם רוצים לאכול אוכל לא כשר, או לעשן ביום השבת, הם כן תחת ה- השגחה. מובן שהכנסת, התחבורה הציבורית, הנמלים, האוניות, שפת-הים, מועדוני-הלילה, המסעדות, הפלפל והגזון נמצאים גם תחת השג- חת הרבנות, כי הם לא אנשים פרטיים. הרבנות לא יכולה להשגיח לבד על כל מה שנמצא תחת השגחתה. יש לה משגיחי-כשרות. הם עובדים למענה.

יש להם עבודה קשה וכפויית טובה. הסביר לי בוקאי, "הם צריכים לשמור שבשר כשר יומלח, כי הרי בשר לא נכשר עליידי שחיטה בלבד. ובשר, גם כשהוא כשר, אסור לבישול בשבת, והחלב אסור לאכילה עם הבשר, מה- תורה, ואם מבשלים חלב בבשר מטריפים את כל הכלים. נוסף לזה צריכים המשגיחים לשמור שלא ידליקו אור בשבת, לא ידליקו אש, ולא יבשלו עליה בשר וחלב ביחד, שלא יעשנו, לא ישמעו מוסיקה, ולא יתברדו. כדי למלא את מצוות עונג שבת. זוהי עבודה קשה ואחר-אית, ובסוף החודש, כשהמשגיח בא לבעל-העסק ל- קבל את כספו, מעקם הלה את האף. יש לו הרגשה כאילו הוא משלם לו בחינם."

כזאת הרגשה מוזרה יש לו. נדמה לו שב- שעה שהוא עומד ובוש בתוך סיר המרק נכנס לו המשגיח מתחת לשרוול, מכניס את האף ובודק. נדמה לו כאילו המשגיח מסתובב בין הרגליים של המלצרים, מחטט בתוך המגירות, מכניס ידיים לתוך החלב, ממשש את הבשר באצבעותיו, מפשפש בסלטים, מחטט בתוך ה- דייסות, ומקבל על זה בסוף החודש משכורת. הרבנות הצינה שהציבור רואה במשגיח טפיל והחליטה לתקן את המצב. היא עומדת לחסל את ההסדר לפיו מקבלים המשגיחים משכורת מבעל-העסק.

"המשגיחים יקבלו את משכורתם מהרבנות." ומאיפה תיקח הרבנות את הכסף?

"מבעל-העסק." זה יהיה ככה: הרבנות תשלח לבעל-העסק משגיח. לא משגיח על כשרות. משגיח אחר. המשגיח האחר יקח את הכסף מבעל-העסק וימסור אותו למשגיח הראשון. וכך לא יהיה לבעל-העסק כלפי מי לעקם את האף.

יתכן שכשהמשגיח הראשון יבוא למשגיח השני, על-מנת לקבל את הכסף, יעקם המשגיח השני את האף. אז אולי יעמידו ביניהם משגיח

שלישי. המשגיח השלישי יקבל את הכסף מה- משגיח השני וימסור אותו למשגיח הראשון. ואם גם הוא יעקם את האף אולי יעמידו משגיח רביעי, וכך יוכלו להתפרנס המון אפים, ולא תהיה עוד אבטלה.

"מלבד זה רוצה הרבנות לדרוש בשבילים משכורת לפי הדירוג האקדמאי."

מה יש, כל הארץ מדורגת לפי הדירוג ה- אקדמאי. אם אינסטלטור יכול להיות דוקטור לפי הדירוג הזה, גם הם יכולים. הם לא יעשו את זה פחות טוב.

"עיקר עבודת המשגיחים," המשיך בוקאי, "היא השמירה על השבת. הרבנות לא מחייבת אף אחד לחגוג את השבת, אבל היא לא תרשה לאף אחד לחלל אותה."

המשגיחים לא מתערבים בעניינים הפנימיים. מי שרוצה לחלל את השבת באופן פרטי, ב- בקשה, בתנאי שלא יעשה את זה בחוץ, ובתנאי שלא יעשה את זה במקום פרטי הנמצא תחת השגחת הרבנות, בית-מלון, למשל.

נכון שהמשגיחים לא מציצים לתוך החדרים של בתי-המלון כדי לראות אם האנשים מעשנים

בוקאי

שם בחשאי. נכון גם שלא מחרימים להם את מכשירי-הכתיבה עם רדת השבת. אבל, כמו ש- גילתה לי אותה אישיות, הם עומדים להנהיג כרטיסיה מיוחדת שבה יסומנו המאכלים שהור- מנו לחדרים, כדי לבדוק אם השבת לא חוללה. "הרבנות מתערבת רק בעניינים הנמצאים תחת השגחתה." חזר בוקאי והדגיש. הכריטטוס והטיגלוטור, למשל, נמצאים השנה תחת הש- גחתה, כי הם יקרו שניהם בימי שבת, ויום השבת נמצא תחת השגחתה באופן קבוע. לכן בשני ימי השישי הקרובים תהיה למש- גיחים עבודה קשה. כולם יעלו ויחגגו וישמחו, ואילו הם יצטרכו ללכת ממקום למקום ולדאוג שהטיגלוטור לא יחלל את השבת.

מלך להשכיר

מישהו רוצה להיות המלך ליר? בבקשה. ללב יש תלבושת בשבילי. מישהו רוצה להיות המלך חוסיין? גם לזה יש ללב תלבושת. התל- בוש של המלך ליר. מישהו רוצה להיות נפול- ליאון? ראש-ממשלה? בן-גוריון? נשיא צרפת? גם לזה יש ללב תלבושת. של המלך ליר.

לב אלרואי מכין תלבושות ותפאורות לתי- אטרון. את התפאורות הוא משכיר אחר-כך ל- נשפים פרטיים ואת התלבושות הוא מוכר ב- פורים. מה שנשאר הוא מחזיר לתיאטרון. ומ- שם בחזרה לפורים. הוא לא זורק שום דבר. אבל בימים אלה הוא לא מרוצה. התיאטרון, לפי דעתו, נמצא במצב קשה. "שקספירים כבר מזמן לא הולך, בגדים של מלך ושמות ארו- כות, ותלבושות היסטוריות לא הולך. מה הולך? רק בגדים שמביאים מהבית, וארונות ושללונות מהצגות בידיה."

מצב קשה. עכשיו הוא מכין תפאורות ל- בלאדה לשני ערבים, הצגה של זיגמונד טור- קוב. רק שני כסאות ונדנדה. ותלבושות של זקנים. זה מה שהולך היום. זקנים ונדנדות.

ויש לו כל-יך הרבה מלכים באטלייה, יש לו כסאות מלכות, יש לו גלימות ארוכות, שר- בלים, כתרים, שרביטות, אף אחד לא רוצה. "האחרון מה שעשה הצגה רציני," הוא מס- פר, "היה שמעון ישראלי. אבל כסף לא היה ממנו. הוא עשה הצגה גדולה. אוטו-משא שלם. עם מלך, מלכה, כסא מלכות, גלימה, שמיים, הכל. אבל כסף היה מעט מאד."

הוא אהב מאד את ההצגה. הוא ראה אותה עשרים פעם. הוא יודע אותה בעל-פה. בהת- חלה רואים את שמעון ישראלי עם גלימה של המלך. 450 לירות. היתה לו גלימה מוכנה, מ- מלך אחר, אבל שמעון לא רצה. הוא רצה חדשה. אחר-כך רואים את שמעון ישראלי באווירון. אווירון לא יקר. אחר-כך הוא מכר אותו בתור אוטו להצגה אחרת. אחר-כך רואים את שמעון ישראלי בשמיים בלי כוכבים. היו לו שמיים מוכנים, עם כוכבים, אבל שמעון לא רצה. הוא רצה שמיים חדשים בלי כוכבים.

אחר-כך רואים את שמעון ישראלי עם בגדים מהבית. סתם. אחר-כך רואים את שמעון ישראלי עם הרובוט. אחר-כך רואים את שמעון ישראלי עם הבגד של השועל. 45 לירות. היום הוא מוכר את זה לפורים, בתור אריה, ב-100. אחר-כך רואים את שמעון ישראלי עם בגדים מהבית. אחר-כך רואים את שמעון ישראלי עם נחש. אחר-כך רואים את שמעון ישראלי עם בגדים מהבית. "הרבה שמעון ישראלי היה, אבל מעט כסף."

בזמן ההוא בשביל הצגה היה צריך אוטו-משא. היום, את הכסאות של זיגמונד טורקוב הוא מכ- ניס לפולקסוואגן, ומביא אותה לבדו לבמה. "הדברים המעניינים לא הולך היום," הוא מנענע את ראשו בצער. פתאום עולה רעיון במוחו: "תגידי," הוא שואל, "אולי את רוצה להתחפש בפורים למלכת אסתר? אני אעשה לך תלבושת כזאת. כולם ישתחוו. לא? אולי מלכת לואי ה-14? לא? אולי את רוצה את גלימת המלכות של שמעון ישראלי? זה טוב בשביל כל דבר. את יכולה להיות ליצן עם זה. נסיך. רגעי. יש לי רעיון. אם את מתחננת זה טוב בשביל שמלת-חופה. תהיי כלה כל-יך יפה."

מקרה חשוד

משטרת ישראל היא עירנית ופעילה ועומדת על המישר. המיקרה של השבוע יוכיח זאת: אורח ישר, שטייל על שפת-הים, שמע לפתע צעקות נוראות. הוא היפנה את ראשו וראה

אלרואי

שני גברים גוררים באלימות אשה צעירה. מכ- ניסים אותה לתוך מכונית. סוגרים עליה את הדלת ומסתלקים במהירות מהמקום. הדבר נראה לו חשוד. הוא רשם את מספר המכונית ומסר אותו למשטרה. המשטרה הו- דתה שהעניין באמת חשוד. היא איתרה את מספר המכונית, ושלחה הודעה לבית החשודים לבוא ולהעיד. החשודים לא באו.

הדבר נראה לה חשוד. היא שלחה להם הודעה שנייה. הם המשיכו לא לבוא. הדבר הגביר את החשד. היא שלחה לביתם שוטר. השוטר נכנס לבית ומצא שם בחורה שוכבת ללא נוע במיטה. זה נראה לו חשוד. הוא שאל אותה מה היא עושה במיטה. היא התחילה ל- גמגם ולרעוד. זה הגביר את חשדותיו, ואז הוא הבחין שהיא כבולה בשלשלאות ברזל בצורה חשודה. המשטרה עצרה מיד את החשודים.